

دانشگاه صنعتی شریف – دانشکدهی مهندسی صنایع

گزارش پروژهی شبیهسازی رستوران

استاد درس:

دكتر صدقى

نگارندگان:

961.4946

احسان رزاقى

901.274

محمدعلي الهدادي

1	توصیف ایستای مدل
1	متغیرهای حالت
	پیشامدها
	موجوديتها
٣	صفاتصفات
	تاخير
٣	فعاليتها
٣	فرضیات و سادهسازی سیستم
۴	معیارهای پیشنهادی ارزیابی عملکرد سیستم
۴	چگونگی محاسبهی معیارهای پیشنهادی عملکرد
۶	معیارهای مدیریتی ارزیابی عملکرد سیستم
۶	چگونگی محاسبهی معیارهای مدیریتی عملکرد
Λ	آمارههای تجمعی
٩	توصیف پویای مدل
٩	فلوچارتها
	 ساختاربندی FEL
	تحليل حساسيت
14	
	تعداد کارکنان بخش پذیرش
14	تعداد کارکنان بخش پذیرش
16	تعداد کارکنان بخش پذیرش
14	تعداد کارکنان بخش پذیرش
16	تعداد کارکنان بخش پذیرش
16 18 19 19	تعداد کارکنان بخش پذیرش پیش بینی تغییرات تغییرات مشاهدهشده مقایسهی خروجیها با حدسهای اولیه تعداد میزهای پذیرایی
14	تعداد کارکنان بخش پذیرش
14	تعداد کارکنان بخش پذیرش
14	تعداد کارکنان بخش پذیرش
14 15 19 19 Y* Y1 YY	تعداد کارکنان بخش پذیرش
14	تعداد کارکنان بخش پذیرش
16	تعداد كاركنان بخش پذيرش
16	تعداد كاركنان بخش پذيرش

توصيف ايستاى مدل

متغيرهاي حالت

نام هر متغیر در زیر تعریف آن آمده است.

مقدار اوليه	Code-name	توضيح
•	recQ	تعداد کاربر در صف سفارش
•	foodQ	تعداد کاربر در صف دریافت
•	salQ	تعداد کاربر در صف سالن
•	recOP	تعداد اپراتور فعال پذیرش
۵	unRecOP	تعداد اپراتور بیکار پذیرش
False	recRest	آیا زمان استراحت پذیرش رسیده است؟
•	foodOP	تعداد اپراتور فعال دریافت
•	unFoodOP	تعداد اپراتور بیکار دریافت
False	foodRest	آیا زمان استراحت دریافت رسیده است؟
٣٠	salOP	تعداد میزهای خالی سالن
	recQueue[]	آرایهای شامل کاربران صف پذیرش
[]	foodQueue[]	آرایهای شامل کاربران صف دریافت
[]	salQueue[]	آرایهای شامل کاربران صف سالن

به دلیل این که سه آرایهی انتهایی، اطلاعات زیادی در خود جای دادهاند و بخش مفید آنها (تعداد افراد حاضر در هر صف) را متغیرهای حالت foodQ ،recQ و salQ پوشش میدهند، از آوردن این آرایهها در خروجی اکسل صرف نظر کردهایم.

ييشامدها

Code-name	توضیح
recQueue()	ورود کاربر به سیستم
recQueueCar()	ورود ماشین به سیستم
recQueueBus()	ورود اتوبوس به سیستم
getRec()	اتمام پذیرش کاربر (شامل پذیرش + پرداخت هزینه)
foodQueue()	ورود کاربر به صف دریافت غذا
getFood()	دریافت غذای کاربر
salQueue()	ورود کاربر به صف سالن غذاخوری
endFood()	اتمام غذاخوردن كاربر
exitSys()	خروج کاربر از سیستم
startRecRest()	آغاز استراحت خدمتدهندهی بخش پذیرش
endRecRest()	پایان استراحت خدمتدهی بخش پذیرش
startFoodRest()	آغاز استراحت خدمت دهنده ی بخش دریافت
endFoodRest()	پایان استراحت خدمتدهی بخش دریافت

موجوديتها

تنها موجودیتی که در نظر گرفتهایم، کاربران سیستم هستند. مشتری iام که وارد سیستم می شود را با C_i نشان می دهیم.

موجودیتهای دیگری هم مثل اپراتورها وجود دارند که میتوان صفاتی مثل زمان استراحت، بهرهوری و... را برای آنها تعیین کرد؛ اما به اقتضای برنامه، از این موجودیت استفاده نمی کنیم.

صفات

تنها صفتی که برای موجودیت «کاربر» در نظر گرفتهایم، آرایهای از زمانهای مختلف او در سیستم است. (به ترتیب ورود به سیستم، ورود به صف پذیرش، آغاز پذیرش، اتمام پذیرش، ورود به صف دریافت، آغاز دریافت غذا، دریافت غذا، ورود به صف سالن، ورود به سالن، اتمام غذا و خروج از سیستم. (مجموعا ۱۰ زمان)

تاخير

میزان تاخیر را برابر زمانی که مشتری در هر یک از ۳ صف ما سپری میکند، در نظر گرفتهایم.

فعالىتها

Code-name	توضيح
t_newUser	زمان بین ورودهای کاربران پیاده
t_newCar	زمان بین ورودهای کاربران ماشینسوار
t_getRec	زمان خدمترسانی بخش پذیرش
t_getFood	زمان خدمترسانی بخش تحویل دریافت غذا
t_endFood	زمان صرف غذا
t_recMove	زمان حرکت از بخش پذیرش به دریافت غذا
t_foodMove	زمان حرکت از بخش دریافت غذا به سالن
t_salMove	زمان حرکت از سالن به سمت در خروجی
t_rest	زمان استراحت كاركنان

فرضیات و سادهسازی سیستم

- الگوریتم ویژهای برای ورود ماشین و اتوبوس درنظر گرفته نشده است. هر کدام از این دو تابع، تابع recQueue() یا همان «ورود کاربر پیاده» را به تعداد مسافرهای شان فراخوانی می کنند. مثلا برای اتوبوسی که ۳۴ نفر مسافر دارد، ۳۴ بار تابع ()recQueue به صورت متوالی اجرا می شود.
  - تفاوتی بین ۵ اپراتور بخش پذیرش و ۲ اپراتور بخش دریافت غذا قائل نشدهایم.
- هیچ تاخیر زمانی از پایانِ سفارشدهی تا آغاز پرداخت هزینه وجود ندارد و زمان این دو فرآیند به صورت یک جا محاسبه می شود.

معیارهای پیشنهادی ارزیابی عملکرد سیستم

- ۱. میانگین زمان تلفشده در صف پذیرش برای کاربران (به ازای هر نفر)
- ۲. میانگین زمان تلفشده در صف دریافت غذا برای کاربران (به ازای هر نفر)
- ۳. میانگین زمان تلفشده در صف میزهای غذاخوری برای کاربران (به ازای هر نفر)

دیدگاهی که سه معیار بالا میدهند، کافیبودن یا نبودن تعداد اپراتورها یا زمان استراحت آنهاست. در صورتی که زمان تلفشده ی بخشی بالا باشد، باید یا تعداد اپراتورهای آن بخش را افزایش داد یا این که زمان استراحت آن بخش را کاهش داد.

- ۴. میانگین تعداد اپراتورهای فعال بخش پذیرش
- میانگین تعداد اپراتورهای فعال بخش دریافت غذا
- ⁹. میانگین تعداد میزهای بدون استفادهی بخش غذاخوری

دیدگاهی که سه معیار بالا میدهند هم کافی بودن یا نبودن تعداد اپراتورهاست. در صورتی که این میانگین، به تعداد کل اپراتورها نزدیک باشد، میتوان گفت که تعداد اپراتورها در صورت ورود شوکهای متوالی به سیستم (مثلا اتوبوس) شاید نتواند پاسخ گو باشد. و در صورتی که این میانگین به عدد صفر نزدیک باشد، میتوانیم ادعا کنیم که تعداد اپراتورها بیشتر از حدی است که نیاز داریم و امکان تعدیل وجود دارد.

چگونگی محاسبهی معیارهای پیشنهادی عملکرد

۱. میانگین زمان تلفشده در صف پذیرش برای کاربران (به ازای هر نفر)

میزان کل زمان تلفشده ی کاربر iام به شکل زیر به دست می آید. (تفاضل زمان ورود به صف و زمان آغاز خدمت دهی پذیرش)

C_{i} , Enter Reception Service - C_{i} , Enter Reception Queue

این مقدار را برای تمامی کاربرانی که هر دوی این بخش را پشت سر گذاشتهاند حساب می کنیم و مقدار حاصل را بر تعداد کل کاربرانی که هر دوی این بخش را پشت سر گذاشتهاند. برای محاسبه ی این مقدارِ مجموع، نیاز است تا مقدار مشتریان هر بخش را داشته باشیم. به خاطر همین می توان با تعریف یک آرایه -که در ابتدای شبیه سازی تمام مقادیر آن صفر است - و افزودنِ یکی یکی به آن در صورت اتمام کار هر کاربر، این تعداد را در اختیار داشته باشیم.

۲. میانگین زمان تلفشده در صف دریافت غذا برای کاربران (به ازای هر نفر)

شیوهی محاسبهی این معیار دقیقاً مشابه معیار پیشین است:

Ci, Enter Food Service - Ci, Enter Food Queue

۳. میانگین زمان تلفشده در صف میزهای غذاخوری برای کاربران (به ازای هر نفر)

شیوهی محاسبهی این معیار دقیقاً مشابه معیار پیشین است:

Ci, Enter Saloon Service - Ci, Enter Saloon Queue

۴. میانگین تعداد اپراتورهای فعال بخش پذیرش

برای محاسبه ی این معیار، باید مساحت زیر نموداری را حساب کنیم که محور افقی آن، زمان و محور عمودی آن، تعداد اپراتورهای فعال است. برای محاسبه ی این مساحت می توانیم در هر بار پیشبری ساعت، اختلاف زمانی را ضرب در تعداد اپراتورهای فعال کنیم و تمامی این مقادیر را با هم جمع کنیم. و در انتها برای محاسبه ی میانگین، عدد حاصل را بر زمان کل تقسیم کنیم.

Total intervals-1
$$(\sum_{i=0}^{Total\ intervals-1} (Time_{i+1} - Time_i) * recOP_i) / Simulation\ Time$$

میانگین تعداد اپراتورهای فعالِ بخشِ پذیرش

شیوهی محاسبهی این معیار دقیقاً مشابه معیار پیشین است:

Total intervals-1
$$(\sum_{i=0}^{Total intervals-1} (Time_{i+1} - Time_i) * foodOP_i) / Simulation Time$$

⁹. میانگین تعداد اپراتورهای فعالِ بخشِ پذیرش

شیوهی محاسبهی این معیار دقیقاً مشابه معیار پیشین است:

$$(\sum_{i=0}^{Total\ intervals-1} (Time_{i+1} - Time_i) * salOP_i) \ / \ Simulation\ Time$$

معیارهای مدیریتی ارزیابی عملکرد سیستم

۱. میانگین زمان حضور در سیستم

این معیار، دیدی کلی از میزان تاخیرهای سیستم ما میدهد. چرا که باقی زمانها و میانگین آنها مشخص است و از توزیعهای خاصی پیروی میکند. در صورتی که این میانگین از مقدار متعارف بیشتر باشد، مدیریت باید به فکر افزودن اپراتور برای کاهش آن باشد.

۲. میانگین تعداد افراد حاضر در صف تحویل غذا

در صورتی که مقدار این میانگین خیلی زیاد باشد، مدیریت باید اپراتورهای بخش تحویل غذا را افزایش دهد.

۳. حداکثر و میانگین تعداد افراد حاضر در صف سالن

مانند بخش بالا، در صورتی که میانگین و حداکثر افراد حاضر در صف مقدار زیادی شود، مدیریت باید به فکر افزایش تعداد میزهای این بخش باشد.

۴. بهرهوری اپراتورهای بخش پذیرش و تحویل

این دو معیار مشخص می کنند که اپراتورها چه مقدار از کل زمان شبیه سازی را مشغول به کار هستند. در صورت نزدیکی این عدد به ۱، مدیریت بهتر است به فکر افزایش اپراتور ها و در صورتی نزدیکی به ۰، به فکر کاهش ایراتورها باشد.

چگونگی محاسبهی معیارهای مدیریتی عملکرد

۱. میانگین زمان حضور در سیستم

میزان کل زمان تلفشده ی کاربر iام به شکل زیر به دست می آید. (تفاضل زمان ورود به صف و زمان آغاز خدمت دهی پذیرش)

 C_{i} , Enter Reception Queue - C_{i} , Exit System

مانند معیار پیشنهادی اول، این زمان را برای تمامی کاربران محاسبه و سپس میانگین می گیریم.

۲. میانگین تعداد افراد حاضر در صف تحویل غذا

مانند معیار پیشنهادی سوم، تعداد افراد حاضر در صف را در هر چرخه ضرب در طول زمان می کنیم و کل مقدار را تقسیم بر زمان شبیه سازی می کنیم.

Total intervals-1
$$(\sum_{i=0}^{Total\ intervals-1} (Time_{i+1} - Time_i) * foodQ_i) \ / \ Simulation\ Time$$

۳. حداکثر و میانگین تعداد افراد حاضر در صف سالن

برای محاسبهی حداکثر، نیاز است تا مقداری را تحت عنوان Maximum=0 معرفی کنیم و در هر چرخه بررسی کنیم که اگر تعداد افراد در صف بیشتر از Maximum بود، آن مقدار را در Maximum قرار دهد.

تعداد میانگین افراد در صف نیز مانند بخش بالا محاسبه می شود.

$$(\sum_{i=0}^{Total\ intervals-1} (Time_{i+1} - Time_i) * salQ_i) \ / \ Simulation\ Time$$

۴. بهرهوری اپراتورهای بخش پذیرش و تحویل

برای محاسبه ی بهرهوری، زمانهای مشغول به کار بودن اپراتورها را در هر چرخه محاسبه می کنیم (مانند بخشهای بالا) و در نهایت عدد به دست آمده را تقسیم بر «کل زمان شبیه سازی منهای زمانهای استراحت» می کنیم؛ چرا که زمانهای استراحت نباید در محاسبه ی بهرهوری دخیل باشند.

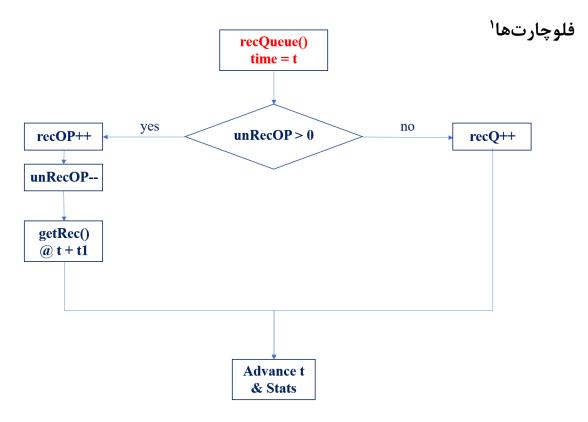
Total intervals-1
$$\left(\sum_{i=0}^{Total \ intervals-1} \left(Time_{i+1} - Time_{i}\right) * recOP_{i}\right) / \left(Simulation \ Time - \ 4 * \ t\_rest\right)$$

آمارههای تجمعی

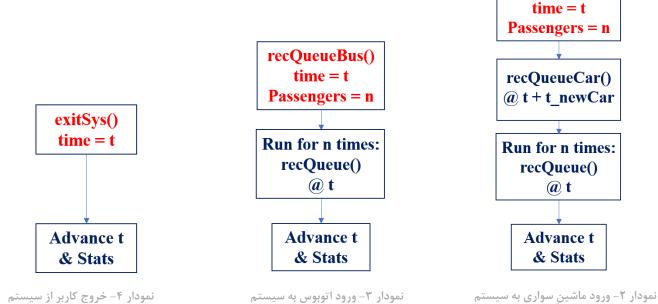
Code-name	توضيح
recQueue Length	طول صف پذیرش
recQueue Waiting Time	زمان انتظار صف پذیرش
recOP Busy Time	زمان مشغولیت اپراتور پذیرش
foodQueue Length	طول صف دریافت
foodQueue Waiting Time	زمان انتظار صف دريافت
foodOP Busy Time	زمان مشغولیت اپراتور دریافت
salQueue Length	طول صف سالن
salQueue Waiting Time	زمان انتظار صف سالن
salOP Busy Time	زمان پربودن میزها
Time in System	زمان حضور در سیستم

توصیف پویای مدل

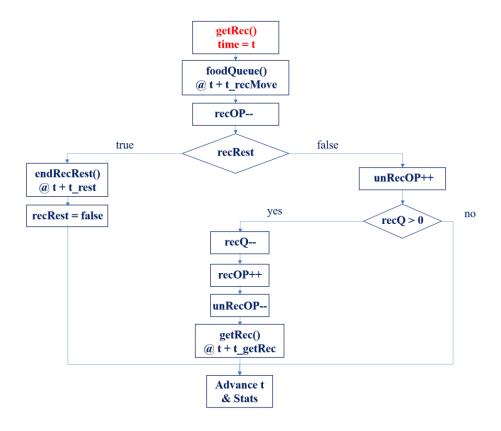
recQueueCar()

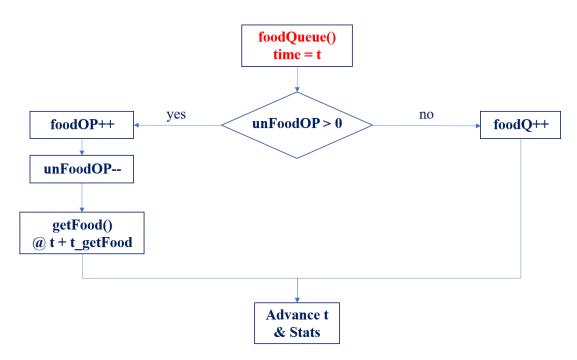
نمودار ۱- ورود کاربر پیاده به سیستم

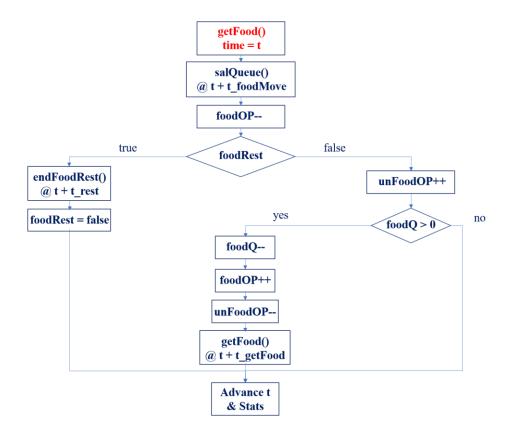
flowchart \

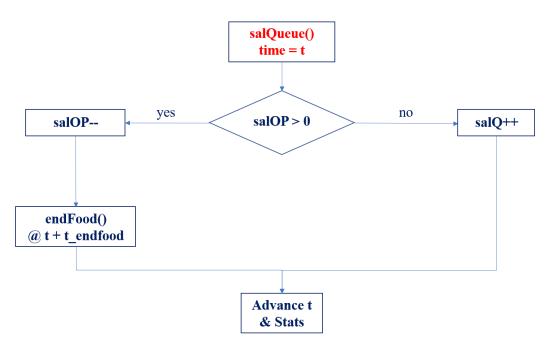
نمودار ۵- اتمام فرآیند پذیرش

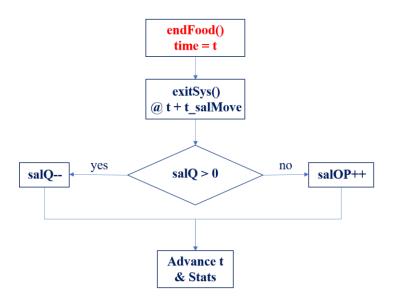
نمودار ۶ ورود به صف دریافت غذا

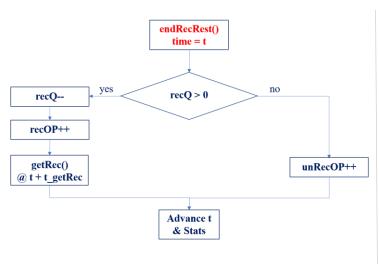
نمودار ٧- اتمام فرآيند دريافت غذا

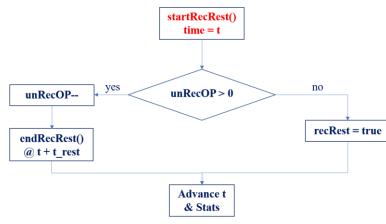
نمودار ۸- ورود به صف سالن

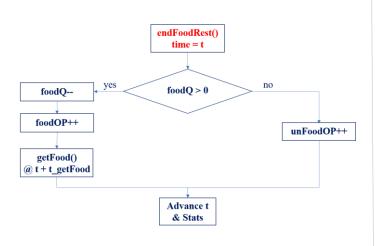
نمودار ٩ - اتمام فرآيند صرف غذا

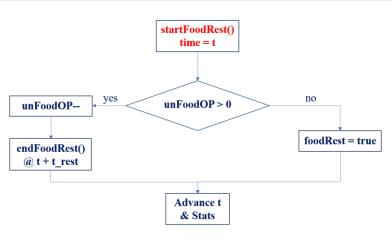
نمودار ۱۱ - پایان استراحت پذیرش

نمودار ۱۰ - آغاز استراحت پذیرش

نمودار ۱۳ - پایان استراحت دریافت غذا

نمودار ۱۲ - آغاز استراحت دریافت غذا

ساختاربندی FEL

یک نمونه از ساختار FEL در زمان t=0 را در زیر آوردهایم:

Event	Time	Customer
recQueue()	3	C1
recQueueBus()	5	-
recQueueCar()	120	-
startRecRest()	50	-
startRecRest()	110	-
startRecRest()	230	-
startRecRest()	290	-
startFoodRest()	50	-
startFoodRest()	110	-
startFoodRest()	230	-
startFoodRest()	290	-

تحليل حساسيت

برای این که تحلیل حساسیتی دقیق داشته باشیم، برای هر یک از زمانهای مورد نیاز، یک ماژول ٔ جدید تولید عدد تصادفی تولید کردهایم. یعنی محاسبه ی زمان ورود کاربران پیاده بر عهده ی random_newUser است، محاسبه ی زمان ورود ماشینها بر عهده ی random_newCar و ...

در این صورت است که تمامی شبیه سازی ها، بدون تحلیل حساسیت، خروجی های یکسانی خواهند داشت و زمانی که تغییری در متغیرها ایجاد می کنیم، تغییرات مشاهده شده تنها از دست کاری ما حاصل می شوند.

Module ^۲

تعداد كاركنان بخش يذيرش

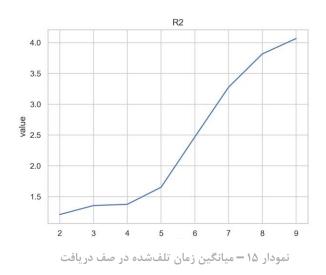
برای تحلیل حساسیت در این مرحله، تعداد اپراتورهای بخش را از مقادیر ۲ تا ۹ تغییر میدهیم.

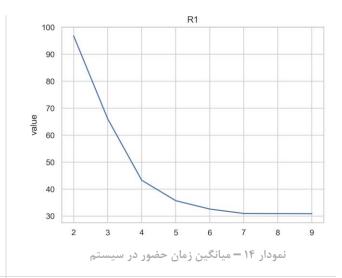
پیشبینی تغییرات

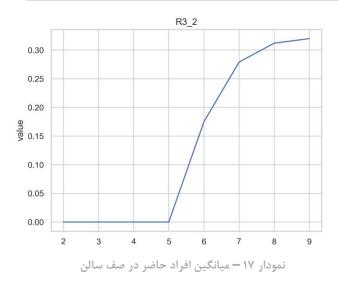
انتظاراتی که برای هر یک از معیارهای خواستهی مدیریت داریم، با افزایش اپراتورها به شرح زیر است:

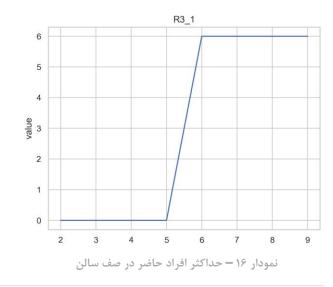
- میانگین زمانِ در سیستم افراد کاهش مییابد و در نهایت ثابت میشود. دلیل کاهش آن، کمشدن زمان تلفشده در بخش پذیرش و دلیل ثابتشدن آن، مازادشدن تعداد اپراتورهای پذیرش است.
  - میانگین زمانِ انتظار در صف دریافت غذا افزایش مییابد. چرا که مشتریها کمتر و کمتر در بخش پذیرش جمع میشوند.
    - حداکثر افراد حاضر در صف سالن هم به دلیل مشابه افزایش می یابد.
      - میانگین طول صف سالن هم به دلیل مشابه افزایش می یابد.
  - بهرهوری بخش پذیرش کاهش مییابد. چرا که در ابتدا ظرفیت کافی وجود ندارد و در انتها ظرفیت اضافی وجود دارد.
  - بهرهوری بخش دریافت غذا افزایش می یابد. چرا که پشته ی تشکیل شده در بخش پذیرش، کم کم به بخش دریافت غذا انتقال پیدا می کند.
    - میانگین زمان تلفشده در صف پذیرش به دلیل افزایش اپراتورها، کاهش مییابد.

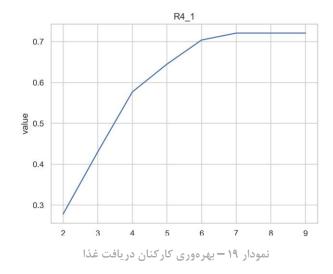
تغييرات مشاهدهشده

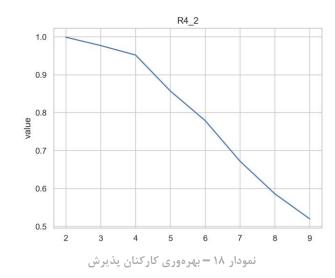

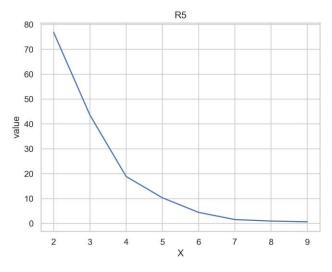

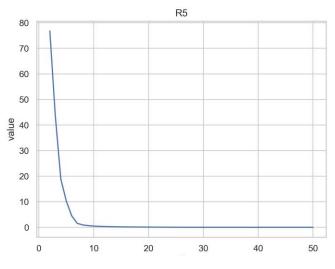

نمودار ۲۰ – میانگین زمان تلفشده در صف پذیرش

مقایسهی خروجیها با حدسهای اولیه

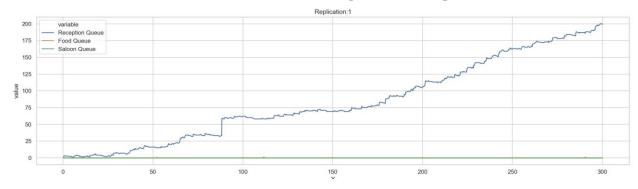
مشاهده می شود که رفتار تمامی نمودارها، مشابه حدسهای اولیه صورت گرفته است. البته مشاهده ی رفتار یک نواخت نمودارهایی مثل نمودار ۱۴، به دلیل محدودیت در بازه ی تعیین شده، هنوز به مرحله ی قابل مشاهده ای نرسیده است و در صورت افزایش طول این بازه، می توان شاهد رفتار یک نواخت آن بود.

به عنوان مثال، در شکل زیر تعداد اپراتورها در بازهی ۲ تا ۵۰ تغییر پیدا کرده است. معنی این یکنواختی در مقادیر بالا، بیاثرشدن افزایش تعداد اپراتورها در فرآیند شبیهسازی است.

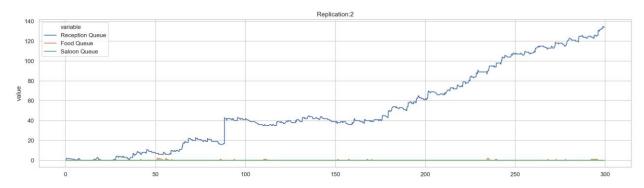

نمودار ۲۱ – میانگین زمان تلفشده در صف پذیرش

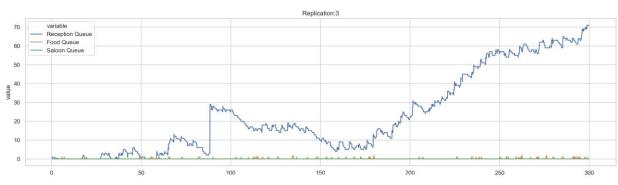
برای درک بهتر تغییرات، نمودار تغییرات تعداد اعضای حاضر در هر سه صف را (به ازای تعداد اپراتورهای مختلف پذیرش) هم در زیر آوردهایم. (آبی=پذیرش، نارنجی=دریافت، سبز=سالن)

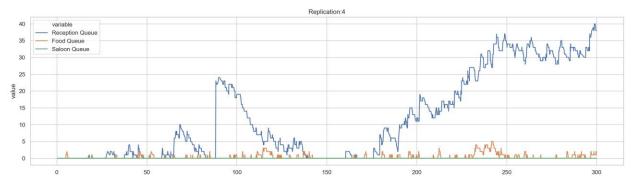
unRecOP = 2 نمودار - 77 تحلیل حساسیت با

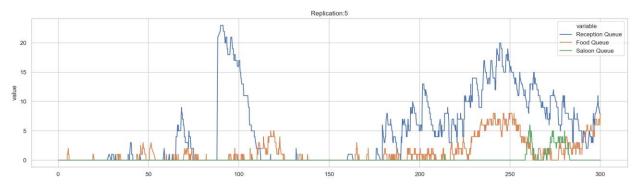
unRecOP = 3 نمودار ۲۳ – تحلیل حساسیت با

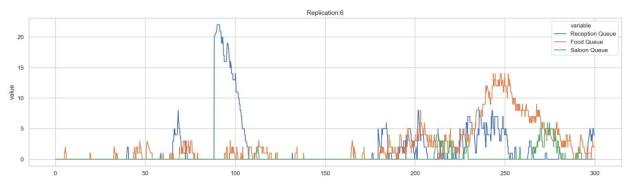
unRecOP = 4 نمودار ۲۴ – تحلیل حساسیت با

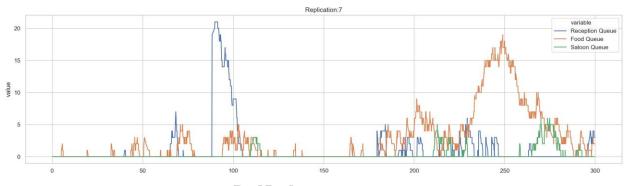
unRecOP = 5 نمودار ۲۵ – تحلیل حساسیت با

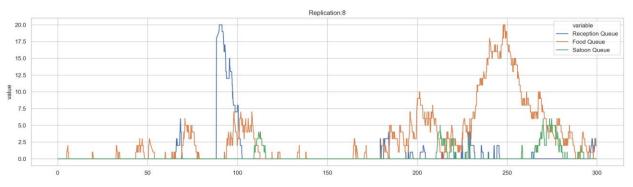
unRecOP = 6 نمودار ۲۶ – تحلیل حساسیت با

unRecOP = 7 יمودار ۲۷ – تحلیل حساسیت با

unRecOP = 8 نمودار ۲۸ – تحلیل حساسیت با

unRecOP = 9 نمودار ۲۹ – تحلیل حساسیت با

تعداد میزهای پذیرایی

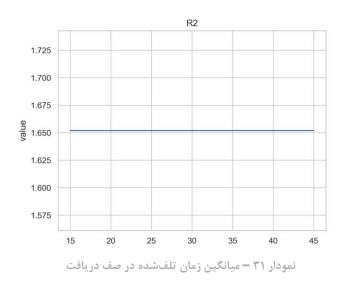
برای تحلیل حساسیت در این مرحله، تعداد میزهای بخش صرف غذا را از مقادیر ۱۵ تا ۴۵ با گامهای ۵-تایی تغییر میدهیم. (مجموعاً ۷ مرتبه)

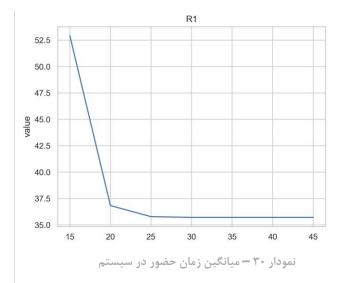
پیشبینی تغییرات

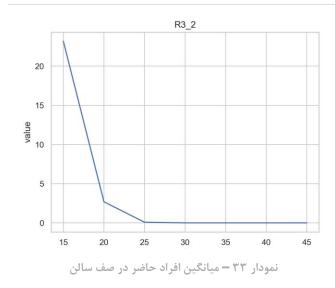
انتظاراتی که برای هر یک از معیارهای خواستهی مدیریت داریم، با افزایش زمان استراحت به شرح زیر است:

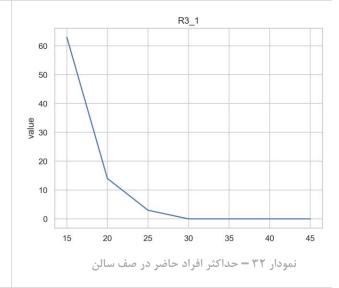
- میانگین زمان در سیستم افراد افزایش مییابد؛ چرا که زمان دردسترسبودن اپراتورها را کم کردهایم.
  - میانگین زمان انتظار در صف دریافت غذا به دلیل استقلال از سالن، ثابت میماند.
- حداکثر افراد حاضر در صف سالن کاهش مییابد؛ چرا که سالن دیرتر پر میشود و ظرفیت بالاتری هم دارد.
  - میانگین طول صف سالن هم به دلیل مشابه کاهش مییابد.
  - بهرهوری بخش پذیرش به دلیل استقلال از بخش سالن ثابت میماند.
    - بهرهوری بخش دریافت غذا به دلیل مشابه ثابت میماند.
  - میانگین زمان تلفشده در صف پذیرش به دلیل مشابه ثابت میماند.

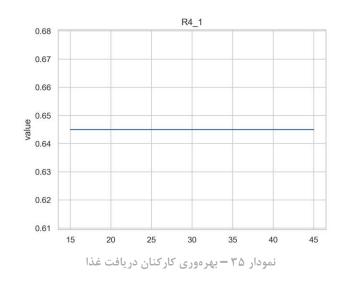
تغييرات مشاهدهشده

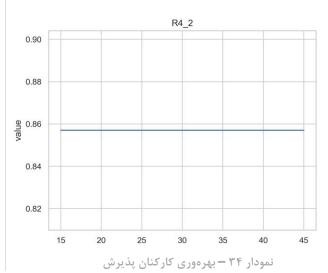

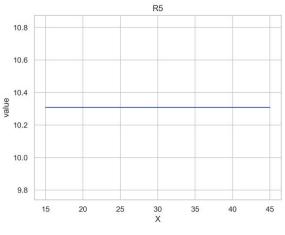

نمودار ۳۶ – زمان تلفشده در صف پذیرش

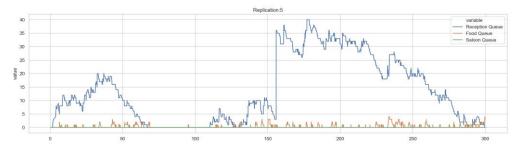
مقایسهی خروجیها با حدسهای اولیه

مشاهده می شود که پیش بینیهای صورت گرفته برای تمامی معیارها به درستی در نمودار آمدهاند.

علاوه بر این، نتیجه ی شبیه سازی برای میزهای ۳۰، ۳۵، ۴۰ و ۴۵ یکسان است. از آنجایی که از هسته ی یکسان در تمامی این اجراها استفاده شده است، می توان نتیجه گرفت که تخصیص بالاتر از ۳۰ میز به رستوران، هیچ تاثیری نخواهد داشت و تنها برای ما هزینه زا خواهد بود.

نمودار ۳۷ – وضعیت صفها با salOP = 30

نمودار ۳۸ – وضعیت صفها با salOP = 35

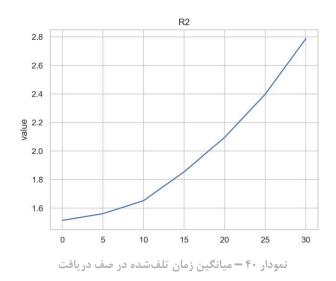
زمان استراحت

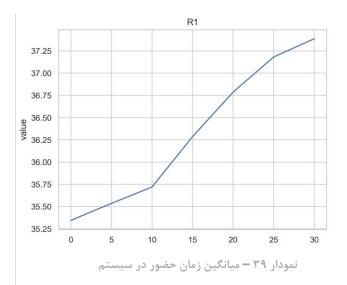
برای تحلیل حساسیت در این مرحله، زمان استراحت را از مقادیر ۱۰ تا ۲۵ با گامهای ۳-تایی تغییر میدهیم. (مجموعاً ۶ مرتبه)

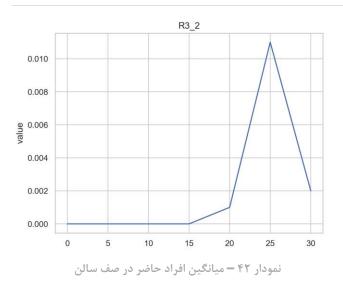
پیشبینی تغییرات

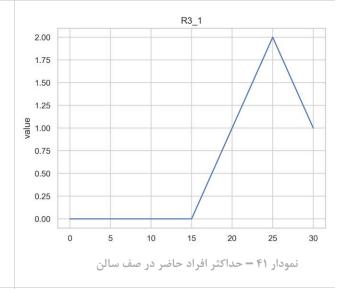
- میانگین زمان در سیستم افراد افزایش می یابد؛ چرا که زمان دردسترسبودن اپراتورها را کم کردهایم.
  - میانگین زمانِ انتظار در صف دریافت غذا به دلیل غیاب بیشتر اپراتورها افزایش مییابد
- حداکثر افراد حاضر در صف سالن کاهش مییابد؛ چرا که ارسال افراد به این بخش با سرعت کمتری صورت می گیرد.
  - میانگین طول صف سالن هم به دلیل مشابه کاهش مییابد.
- بهرهوری بخش پذیرش افزایش می یابد. چرا که غیاب اپراتورها صف بزرگتری ایجاد می کند و این صف بزرگ، باقی اپراتورها را مشغول نگه خواهد داشت.
  - بهرهوری بخش دریافت غذا به دلیل مشابه افزایش مییابد.
  - میانگین زمان تلفشده در صف پذیرش به دلیل مشابه افزایش می یابد.

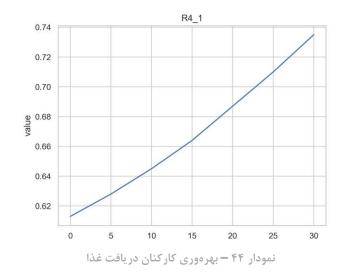
تغييرات مشاهدهشده

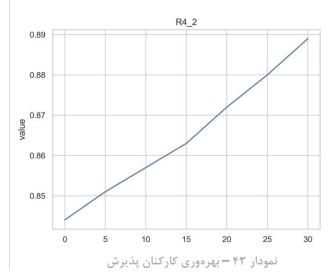

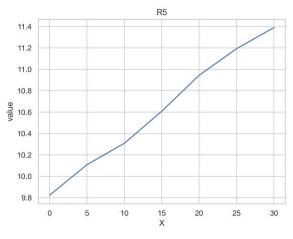

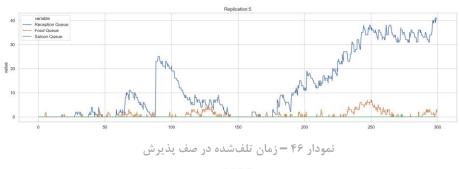

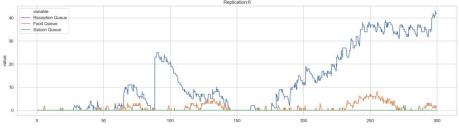
نمودار ۴۵ – زمان تلفشده در صف پذیرش

مقایسهی خروجیها با حدسهای اولیه

مشاهده می شود که پیش بینی های صورت گرفته برای معیارهای ۱، ۲، ۴ و ۵ به درستی در نمودار آمدهاند.

برای یافتن دلیل رفتار عجیبِ نمودارهای خواسته ی ۳، به نمودار افراد در صف مراجعه می کنیم. با مقایسه ی نمودارهای ۴۶ و ۴۷ که زمانهای استراحتهای آنها به ترتیب برابر ۲۰ و ۲۵ دقیقه است، می بینیم که حوالی دقیقه ی ۲۰۰، صف طویلی در بخش تحویل غذا (با رنگ نارنجی) تشکیل شده است. پس از بازگشت اپراتور در حوالی دقیقه ی ۲۵۰، تمامی این صف طولانی خدمت می گیرند و وارد صف سالن می شوند. اما به دلیل این که صف تشکیل شده با استراحت ۲۵ دقیقه ای به مراتب طولانی تر است، کل سالن را پر می کند و عده ای را در صف باقی می گذارد.

نمودار ۴۷ – زمان تلفشده در صف پذیرش

بر آورد نقطهای و فاصلهای

معیارهای میانگین زمان در سیستم (R1)، میانگین مدت انتظار برای دریافت (R2) و میانگین مدت تلفشده در صف پذیرش (R5) را برای برآوردگری انتخاب می کنیم. دادههای خروجی شبیه سازی به شرح زیر هستند:

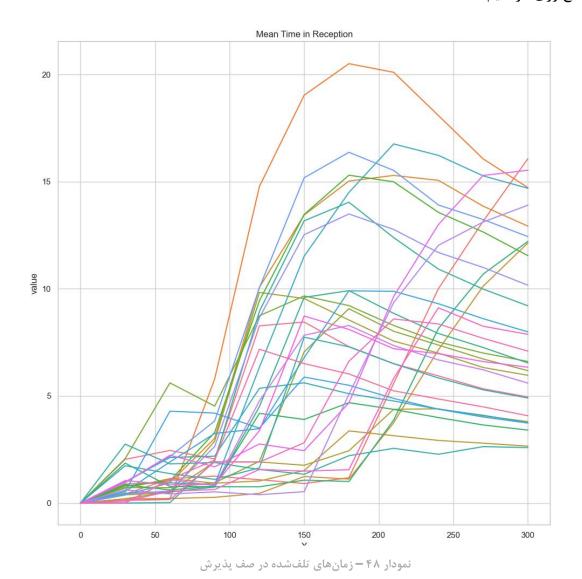
Replication	R1	R2	R5		
1	44.66	1.707	15.108		
2	31.638	1.517	3.894		
3	34.764	1.597	6.294		
4	32.555	1.706	4.625		
5	37.249	1.605	9.204		
MEAN:	36.1732	1.6264	7.825		
S^2	21.76567	0.005225	16.59609		
S	4.66537	0.072282	4.07383		

برآورد نقطه ای هر معیار برابر میانگین آنها خواهد بود. (که در جدول بالا آمده است) برآورد فاصله ای را هم با داشتن مقادیر S و میانگین به صورت زیر محاسبه می کنیم:

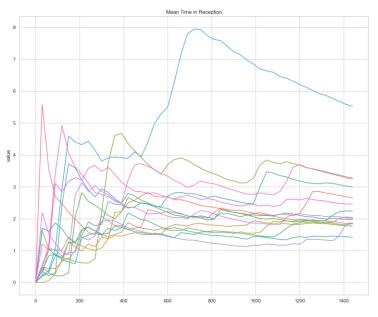
Request	n	to.025,4	$\overline{X}$	S	Start	End
R1			36.1732	4.66537	30.373	41.973
R2	5	2.78	1.6264	0.07227	1.537	1.716
R3			7.825	4.07383	2.760	12.890

دورهی سرد و گرم سیستم

در حالت عادی شبیهسازی (شبیهسازی ۵ ساعته به همراه ورود اتوبوس) امکان تعیین دوره سرد و گرم وجود ندارد. همانطور که نمودار زیر میبینیم، زمان شبیهسازی ما بسیار کوتاه تر از آن است که اثر حاصل از اتوبوس بتواند به حالت پایداری برسد. (از میانگین زمان تلفشده در صف برای محور عمودی تعیین نقطه ی سرد و گرم استفاده کردهایم) همچنین برای درک بهتر ادعاهای بالاتر، به جای ۵ خروجی، خروجی ۱۵ بار اجرای شبیهسازی را جمع آوری کرده ایم.

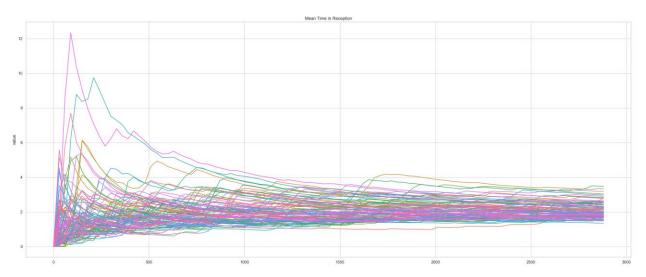

با افزایش زمان شبیهسازی به ۱۴۴۰ دقیقه، حذف اتوبوس و استراحتها، به نمودار زیر میرسیم:

نمودار ۴۸ – زمانهای تلفشده در صف پذیرش در طول شبانهروز

از روی نمودار صفحهی قبل و با صرف نظر از شبیهسازی آبیرنگ، میتوان گفت که دورهی سرد سیستم در نقطهای بین دقیقهی ۶۰۰ و ۷۰۰ به پایان میرسد و دورهی گرم پس از آن آغاز میشود.

نمودار ۴۸ – زمانهای تلفشده در صف پذیرش در طول شبانهروز

البته که با دست کاری هسته، تعداد و زمان شبیه سازی (برای رسیدن به جوابهای دقیق تر) با صرفنظر از تعداد کن شبیه سازی های بالا ۱۰۰ تاست) معرفی بازه ی ۶۰۰ تا ۷۰۰ معقول به نظر می رسد.

ضميمهها

تمامی فایلهای ضمیمه شده -به جز خود ِ کُد- به صورت خود کار توسط کد پایتون تولید می شوند. در زیر توضیحی مختصر در مورد هر فایل آمده است:

- پوشهی <u>excel_outputs</u>: شامل فایلهای •
- o :Customer Times شامل میانگین زمانهای مختلف مشتریهای در اجراهای شبیهسازی. (از زمان ورود به صف پذیرش تا زمان خروج)
- o Management Requests: شامل خواستههای پنج گانه، به همراه محاسبهی میانگین و واریانس.
- o به همراه متغیرهای حالت، آمارههای تجمعی و <u>Simulation Steps</u>: تمامی گامهای شبیهسازی، به همراه متغیرهای حالت، آمارههای تجمعی و FEL (همان اکسل خروجی مورد نظر)
  - o :Warmup Data شامل دادههای نمودار سرد و گرم.
    - پوشهی <u>visual_outputs</u>: شامل نمودارهای رسمشده
  - Oueue Length Charts فراد محور زمان. Queue Length Charts فراد محور زمان.
    - o :Sensitivity Charts: شامل نمودارهای تحلیل حساسیت.
      - o :Warmup Charts: شامل نمودار سرد و گرم.
        - کد پایتون برنامه
        - اکسل خروجی مورد نظر

(A	В	C	D	E	F	G	Н		J	K	L
Step	Current Event	Clock	in Rec Queue	Busy Rec Operators	Idle Rec Operators	Time for Rec to Rest?	in Food Queue	Busy Food Operators	Idle Food Operators	Time for Food to Rest?	in Saloon Queue
1	recQueue	0.094	0	1	4	FALSE	0	0	2	FALSE	0
2	recQueue	1.628	0	2	3	FALSE	0	0	2	FALSE	0
3	recQueue	1.671	0	3	2	FALSE	0	0	2	FALSE	0
4	recQueueCar	2.857	1	5	0	FALSE	0	0	2	FALSE	0
5	getRec	4.082	0	5	0	FALSE	0	0	2	FALSE	0
6	recQueueCar	4.368	2	5	0	FALSE	0	0	2	FALSE	0
7	foodQueue	4.758	2	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
8	getRec	5.46	1	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
9	recQueue	5.573	2	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
10	foodQueue	5.816	2	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
11	recQueue	5.99	3	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
12	recQueueCar	6.146	5	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
13	getRec	6.389	4	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
14	getFood	6.504	4	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
15	getFood	6.521	4	5	0	FALSE	0	0	2	FALSE	0
16	salQueue	6.526	4	5	0	FALSE	0	0	2	FALSE	0
17	getRec	6.907	3	5	0	FALSE	0	0	2	FALSE	0
18	salQueue	7.002	3	5	0	FALSE	0	0	2	FALSE	0
19	foodQueue	7.212	3	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
20	foodQueue	7.255	3	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
21	recQueueCar	7.441	6	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
22	getRec	7.829	5	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
23	getFood	7.836	5	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
24	getRec	7.909	4	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
25	foodQueue	7.918	4	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
26	getFood	7.926	4	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
27	salQueue	8.022	4	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
28	foodQueue	8.129	4	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
29	recQueueCar	8.14	8	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
30	salQueue	8.211	8	5	0	FALSE	0	2	0	FALSE	0
31	getFood	8.73	8	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
32	recQueue	9.043	9	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
33	salQueue	9.208	9	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
34	getRec	9.708	8	5	0	FALSE	0	1	1	FALSE	0
35	getFood	9.963	8	5	0	FALSE	0	0	2	FALSE	0
20		10.000	-	-	^	FAICE	^	^	•	FAICE	^

نمونهي اكسل خروجي